

СУБРЕГІОНАЛЬНІ ІНТЕГРАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ВЕЙМАРСЬКОГО ТРИКУТНИКА В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ МІЖНАРОДНОЇ СИСТЕМИ

Явище субрегіонального інтеграційного механізму у сучасній системі міжнародних відносин є невід'ємною частиною процесу глобалізації. Протягом більш ніж двадцяти років свого існування «Веймарський трикутник», як приклад субрегіонального партнерства з проблем міжнародних відносин у складі Німеччини, Польщі та Франції - незмінно знаходиться в центрі вирішення найбільш дискусійних питань європейської зовнішньої і внутрішньої політики. Стаття розглядає можливість різних сценаріїв регіонального розвитку завдяки таким формам співробітництва, як «Веймарський трикутник» та перспективи України в контексті субрегіональних інтеграційних механізмів в діяльності «Веймарського трикутника».

Ключові слова: субрегіональне партнерство, система міжнародних відносин, міжнародна організація, ЄС, НАТО, Німеччина, Польща, Франція, Веймарський трикутник, Україна.

Позиціонування «Веймарського трикутника» в системі координат в останні роки привертає все більшу увагу дослідників. Для України, яка розглядає «Веймарський трикутник» як потенційний інструмент європейської інтеграції перспектива співпраці в рамках «Веймарського трикутника» є не лише цікавою, а й необхідною. З іншого боку постійна багатовекторність з коливанням між Сходом і Заходом вимагає ґрунтовного аналізу різних механізмів участі в інтеграційних утвореннях інших держав. Цим власне зумовлюється теоретична та практична актуальність обраної наукової проблематики [5].

КУЧИК О.С.,
кандидат
історичних наук,
доцент кафедри
міжнародних
відносин
і дипломатичної
служби Львівського
національного
університету
імені Івана Франка

МОСКАЛИК А.С.,
аспірант кафедри
міжнародних
відносин
і дипломатичної
служби
Львівського
національного
університету
імені Івана Франка

Для того, щоб дати наукову оцінку субрегіональних інтеграційних механізмів в контексті діяльності Веймарського трикутника, слід зупинитися на причинах утворення та цілях учасників «Веймарського трикутника». «Веймарський трикутник» був заснований в той час, коли Європа та світ переживали період розпаду біполярної системи міжнародних відносин, що призвів до зміни політичної структури Європи, зокрема, та світу, загалом. Це своєю чергою зумовило трансформацію попередніх об'єднань держав в нові регіональні та субрегіональні групи з метою реалізації своїх інтеграційних прагнень, цілей та ініціатив. Республіка Польща, яка вийшла із соціалістичного табору взяла курс на інтеграцію до НАТО та ЄС. На думку російського науковця Дьячкова К. Н., який вважає, що «після 1989 року Польща отримала абсолютно нових сусідів на всіх своїх кордонах. Дана ситуація була унікальною для Європи і давала скоріше більше побоювань, ніж гарантій безпеки: в Радянському Союзі все голосніше говорили про збільшення самостійності країн соціалістичного табору, Німеччина готувалася до об'єднання». Таке «геополітичне положення» вимагало якісно нових зовнішньополітичних рішень.

Колишній прем'єр-міністр Республіки Польща Т. Мазовецький (1989-1991) виділяв Польщу, як одним з найважливіших факторів політичної стабілізації в Європі у своєму посланні до Сейму[13]. Польща для досягнення своїх цілей шукала партнерства в регіоні, Франція та Німеччина хотіли встановити контроль за діями держав Центрально-Східної Європи.

«Веймарський трикутник» утворився в результаті підписання від 28 серпня 1991 року міністрами закордонних справ республіки Польщі (Кшиштофа Скубішевського), Федеративної Республіки Німеччини (Ганса Дітріха Геншера) і Французької Республіки (Роланда Дюма) у Веймарі угоди, що призвела до виникнення нового консультативного форуму. Німецький науковець В. Фогель припустив, що в створенні трьохсторонньої співпраці найбільшу роль зіграв міністр закордонних справ ФРН Х.-Ф. Геншер – саме він запропонував підписати угоду в день народження великого І.-В. фон Гете, поблизу Бухенвальда [15]. Веймар був обраний в якості « вираження історичної відповідальності за минуле Європи і особливого значення для відносин Франції – Німеччини та Німеччини і Польщі» [8]. З 1991 року Польща, Німеччина і Франція співпрацюють з основних політичних і

економічних питань в рамках «Веймарського трикутника» – консультативної ради – регулярних зустрічах на всіх рівнях – прем'єр-міністрів, міністрів закордонних справ і президентів.

«Веймарський трикутник», насамперед, розглядався як вдала модель білатерального партнерства. Ті партнерські взаємини, які в цей період вибудовували Німеччина і Франція, були яскравим прикладом взаємовигідного партнерства, іншою ідеєю було те, що включення Польщі в двосторонні франко-німецькі відносини сприятиме і включенню її в загальноєвропейський простір. «Німеччина і Франція зроблять все можливе для просування Польщі та її демократичного устрою до Європейського співтовариства», – йшлося в декларації, підписаній у Веймарі в серпні 1991 року. Особливу увагу у Веймарі було приділено політичній та оборонній взаємодії. Важливо відзначити, що зустріч міністрів закордонних справ носила неофіційний характер, проходила, в першу чергу, як форум для обговорення та консультацій трьох урядів.

«Веймарський трикутник» став механізмом обговорення спільних проблем, проектів та ідей трьох держав-членів. Говорячи про тематику зустрічей, необхідно відмітити, що практично кожна робоча сесія мала свою власну повістку дня. Без уваги не залишалися питання економіки, розвитку інфраструктури, освіти і культури, як приклад, на другому саміті міністри закордонних справ держав-членів «Веймарського трикутника» обговорювали актуальні питання подальшого європейського будівництва[3].

Метою даної статті є проаналізувати на основі історичних фактів створення, основні напрямки співпраці та субрегіональні інтеграційні механізми в контексті діяльності Веймарського трикутника і перспективи участі України у «Веймарському трикутнику».

Від поставленої мети слід виконати наступні завдання:

- проаналізувати причини створення, цілі та основні напрямки діяльності «Веймарського трикутника»;
- розглянути з теоретичної точки зору «Веймарський трикутник» як міждержавну організацію, субрегіональне партнерство;
- дослідити перспективу участі України у субрегіональному інтеграційному механізмі в контексті «Веймарського трикутника»;

Дослідженням даної тематики займався ряд вітчизняних та іноземних науковців та дипломатів,

серед них Дьячков К. Н. [3], Дергачев В.А. [2], Титова М. С. [8, 9], Хименець В.В. [10], Клаус-Генріх Стандке (Klaus-Heinrich Standke) [14], Котті А. (Cottey A.) [11] та інші.

Слід зазначити, що у становленні «Веймарського трикутника» основну роль поряд із історичними та правничими складовими відіграли геополітичні чинники, які формулювали наміри та інтереси у трьохсторонній співпраці, деякі з них змінилися після вступу Польщі до НАТО та Європейського Союзу. Основою «Веймарського трикутника» стала французько – німецька співпраця, яка утворилася після підписання Єлисейського договору від 1963 року. Ця двостороння співпраця була предметом незліченних досліджень. Особливість двосторонньої французько-німецької співпраці полягає у тому, що її європейська політика формується на основі світової політики, в той же час зберігаючи свої спільні внутрішні історичні події.

В другій частині статті автори намагатимуться дати наукового визначення з теоретичної точки зору, чи можна цей неформальний консультативний форум розглядати як міжнародну організацію, або як субрегіональний інтеграційний механізм.

Згідно запропонованим визначенням Г. І. Морозовим: «Міжнародна організація – це стабільна форма міжнародних відносин, що включає, в переважній більшості випадків, контрагентів принаймні з трьох держав і має узгоджені її учасниками цілі, компетенцію діяльності та власні органи, а також інші специфічні організаційні інституції (це може бути статут, процедура, членство, порядок роботи, ухвалення рішень тощо)» [7], відповідно до цього визначення можна помітити що у «Веймарському трикутнику» є також три держави-члени, які мали на момент заснування спільні цілі та відповідно до угоди заснування трьохсторонньої співпраці порядок проведення зустрічей. Французький дослідник Ш. Зоргбіб акцентував увагу на трьох основних рисах, що вирізняють міжнародні організації: політична воля до співпраці, зафіксована в установчих документах; наявність постійного апарату, що забезпечує послідовність у розвитку організації й, нарешті, автономність компетенцій та ухвал. З цього визначення випливає, що у «Веймарському трикутнику» на основі вищезазначених авторами історичних фактів тяжко не погодитися з Зоргбібом, оскільки у «Трикутнику» на момент заснування була та на сучасному етапі є політична воля до співпраці, послідовність у

розвитку та автономність компетенції та ухвал. Якщо розглядати «Веймарський трикутник» як міжнародну організацію, то його можна віднести до міждержавної (міжурядової) організації, заснованими і членами якої виступають держави, а саме Франція, Німеччина та Польща.

Слід відмітити, що чіткого визначення міжнародної організації немає. Комісія міжнародного права ООН робила неодноразові спроби сформулювати «офіційне» визначення міждержавної організації. У 1950 р. англійський професор Дж. Брайерлі у своїй доповіді Комісії запропонував таке визначення: асоціація держав, що має загальні органи і заснована на договорі. Шість років опісля Дж. Фітцморис, що змінив свого колегу і співвітчизника на посту спеціального доповідача з права міжнародних договорів, визначив міждержавну організацію таким чином: «поняття міжнародної організації означає колектив держав, заснований договором, з конституцією і загальними органами, що має юридичну особу і є суб'єктом міжнародного права з правом укладання угод». У 1968 р. спеціальним доповідачем Комісії з питання про відносини між державами і міждержавними організаціями єгипетським професором А. Ель-Еріаном було запропоновано ще одне визначення: «міжнародна організація — це асоціація держав, заснована договором, що володіє конституцією і загальними органами і має юридичну особу, відмінну від особи держав-членів»[7].

Підсумувавши досвід діяльності міждержавних організацій у другій половині ХХ ст. та праці науковців у цій галузі, можна виокремити риси, характерні для міжнародної організації в цілому:

- участь в об'єднанні різнонаціональних сторін (держав, юридичних чи фізичних осіб, суспільних груп);
- спільні постійні цілі;
- наявність установчого договору (або статуту), що регламентує принципи організації та діяльності утворення;
- постійні інституційні органи, що забезпечують статутну діяльність міжнародної організації;
- рівність учасників об'єднання;
- відповідність цілей діяльності загальновизначеним принципам та міжнародно-правовим нормам[7].

Узагальнивши, можна припустити з перелічених рис, що «Веймарський трикутник» є міжнародною організацією, оскільки, як не існує чіткого визначення міжнародної організації, так само не-

має чіткого визначення неформального конституційного форуму «Веймарського трикутника».

Російський науковець Титова М. С. розглядає «Веймарський трикутник» як приклад субрегіонального партнерства[9]. Автори даного дослідження погоджуються з думкою російського науковця та розглядають «Веймарський трикутник» як механізм субрегіональної інтеграції.

В ХХ столітті актуальним стала регіоналізація міжнародних відносин, яка обумовлена глобалізаційними процесами. Регіоналізм зародився в кінці 40-х на початку 50-х років ХХ століття. За період свого існування регіоналізм перетворився в складну багатоваріантну конструкцію, яка може розглядатися як однією з базисних принципів сучасного світового порядку. Членство однієї держави в регіональних структурах різного рівня, доповнене формальними міждержавними відносинами, які розширюються мережею стабільних неформальних і приватних відносин та активізацією прямих в тому числі офіційних відносин країн різних регіонів перетворюючи сучасний регіоналізм в цілісну систему[8].

Слід відзначити, що субрегіональне партнерство стає новою особливістю Європейської зовнішньої політики за останні два десятиліття. Поряд з найвпливовішими і найбільш відомими європейськими міжнародними організаціями – Європейським Союзом (ЄС), Організацією Північноатлантичного договору (НАТО), Радою Європи та Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) – існує безліч субрегіональних груп, до яких можна віднести і «Веймарський трикутник».

У Європейському субрегіоналізмі можна виділити три фази розвитку: перша фаза, або етап зародження субрегіоналізму, настала після закінчення періоду «Холодної війни». Субрегіональне партнерство стало новим стратегічним контекстом та новими викликами у системі міжнародних відносин; друга фаза припала на кінець 1990-х років та на початок 2000-х років, в той час коли відбувалося розширення ЄС (Європейського Союзу) та НАТО (Північноатлантичний Альянс) на Схід, що призвело до появи нових субрегіональних ініціатив створених для умиротворення неминучих «розділових ліній» створених у зв'язку з розширенням та завершенням війни у Югославії, що викликало період інтенсивного субрегіонального інституціонування-розбудови на Балканах[11]; остання третя фаза бере початок від кінця 2000-го року, де осно-

вна увагу приділяється на роль субрегіоналізму в стратегічному оточенні, де подальше розширення ЄС та НАТО (за межі Балкан) здається мало ймовірним та відносини між Росією та Західними країнами більш проблематичні

Відомий теоретик міжнародних відносин С. Хантінгтон висунув тезу про те, що регіональна консолідація може ефективно відбуватися лише на певній цивілізаційній основі. Що стосується «Веймарського трикутника» то можна, беззаперечно вважати, що така основа є у ньому.

Слід зазначити, що у процесі глобалізації відбувається трансформація інститутів державної влади. Частина функцій, які здійснюють держави переходять до більш вищого ієрархічного рівня до міжнародного-регіональних та транснаціональних корпорацій [2], прикладом є «Веймарський трикутник», де три держави-члени приділяють питанню спільної позиції з питань розширення ЄС на Схід, європейській політиці безпеки та оборони, а також спільних дій по-врегулюванню політичних та економічних криз, прикладом можна навести участь у врегулюванні політичної кризи веймарівцями в Україні.

Окремої уваги на даному етапі заслуговує питання вибору вектора співпраці держав-членів «Веймарського трикутника» з Україною, а також на врегулювання політичної кризи в Україні. Питання розширення ЄС та європейської політики безпеки входять до основних напрямків діяльності веймарівців на сучасному етапі, оскільки в діяльності «Веймарського трикутника» можна виділити декілька етапів, на першому етапі діяльності основною метою було допомогти Республіці Польщі вступити до НАТО та ЄС, на другому етапі, на думку авторів існував період «відмирання» «Веймарського трикутника», особливо після розбіжності у поглядах стосовно військової операції в Іраку у 2003 році, коли Франція та Німеччина виступили проти, а Польща підтримала дії США та держав коаліції, третій етап характеризується відновленням співпраці в рамках «Веймарського трикутника», де основна увага була приділена європейській політиці «Східного партнерства» та європейської політики безпеки, а також спільної позиції в Європейському Союзі. На думку авторів відновлення співпраці супроводжувало з приходом на пост президента Франції Ніколя Саркозі у 2007 році.

Розширення «Веймарського трикутника» за рахунок держав Східної Європи, охоплює, перш за

все Україну. Йдеться не тільки про ідею Збігнева Казімежа Бжезінського, який вважає, що «ці три країни складають разом з Україною стратегічний кістяк Європи» [14]. З самого початку, а особливо після проголошення маршалом Пілсудським на початку 20 ст. незалежності Польщі, після 125 років поділу Польщі між Пруссією, Росією і Австрією, Польща продовжує вважати, що єдина річ, яка гарантує стабільність її відносин з великим російським сусідом – це захисна зона незалежних країн. Разом з Білорусією під російським впливом, та Україною на шляху до демократизації, саме Україна займає центральну позицію в польських інтересах. Після зразкового керування польськими дипломатами «Помаранчевої Революції» в 2004 році Франція та Німеччина, здається, щораз більше довіряють позиції Польщі щодо України. Схоже, що Франція та Німеччина втратили свій інтерес до питань держав Центральної Європи [14]. І справді, згідно з Хантінгтонською логікою зіткнення цивілізацій, європейська дипломатія, зокрема Франція, здається, дедалі більше концентрує свою увагу на Середземноморському басейні та кандидатурі Туреччини на приєднання [6].

Розглянемо хронологію співпраці держав-членів «Веймарського трикутника з Україною». В середині 90-тих років ХХ століття держави-члени «Веймарського трикутника» домовилися координувати свою зовнішню політику по відношенню до України та країн Балтії, залучаючи ці країни час від часу до зустрічей у рамках «Веймарського трикутника». Вагомою подією у напрямку співпраці в рамках «Веймарського трикутника» слід вважати саміт глав держав і урядів в німецькому місті Метлах 5 грудня 2006 року, на якому була прийнята спільна декларація. В цьому документі окрема увага приділялась в документі Україні, Білорусії та Росії. Німеччина, Франція і Польща погодились поглиблювати співпрацю в підтримку прагнень України по встановленню більш тісних відносин з євроатлантичними структурами. Значну увагу вони намагалися звертати на співпрацю з Україною в політиці міграції і безпеки на кордоні. Держави «Веймарського трикутника» виразили підтримку укладанню угоди між Європейським Союзом і Україною, угоди про асоціацію з ЄС, яка повинна створити нову базу для співпраці з Україною «у відповідності до її європейської приналежності». Після невеликої перерви у діяльності «Веймарського трикутника» 2010 рік відзначився значним в плані обговорення відносин з Україною

навколо актуальних тем. Під час зустрічі міністрів закордонних справ Франції, ФРН і Польщі (Бернара Кушнера, Гвидо Вестервелле і Радослава Сикорського) в Бонні 26-27 квітня 2010 року [10] взяв участь міністр закордонних справ України Константин Грищенко, який обговорив з колегами відносини України з ЄС. Константин Грищенко також роз'яснив своїм європейським колегам підходи Києва до співпраці з Російською Федерацією в контексті угод, підписаних у м. Харкові президентами України та Росії від 21 квітня 2010 року. Міністри закордонних справ ФРН, Франції та Польщі, в свою чергу, заявили про підтримку їх країнами зусиль України з нормалізації відносин з Росією, перетворення їх на фактор стабільності в регіоні [4].

З моменту свого заснування «Веймарський трикутник» зацікавлений у партнерстві з країнами колишнього СРСР, і Україна в цьому плані – і проба сил, і велике питання, якою мірою слід продовжувати цю співпрацю.

З погляду українського дипломата та науковця В. Хименця, який у своїй статті опирається на німецьких експертів, вважає, що Україна може приєднатися до держав «Веймарського трикутника» тільки у тому випадку, якщо вона буде прокладати свій шлях до вступу в Європейський Союз. Враховуючи відмінність зовнішньополітичних інтересів країн «Веймарського трикутника», його завдання в майбутньому може полягати у виробленні узгоджених підходів до співробітництва з країнами Східної Європи, зокрема з метою активізації політики ЄС на східноєвропейському напрямі, що відповідало інтересам України, а також європейської політики безпеки. Про це, зокрема, відзначає колишній керівник зовнішньополітичного відомства Німеччини Й. Фішер: «Німеччина і Польща добре усвідомлюють стратегічне значення України, а тому, співпрацюючи, можуть впливати на те, щоб Брюссель більш активно реалізовував східну політику. Про поступове збільшення уваги з боку Берліну до Києва відзначає також німецький науковець К.-О. Ланг, який виділяє три головні функції «Веймарського трикутника» у співпраці зі східними партнерами [10]:

- Символічне значення, яке полягає у відкритті через поглиблення політичних контактів ЄС або його провідних країн-членів по відношенню до країн регіону або окремих країн-партнерів. Цій меті, можуть зокрема, служити зустрічі міністрів закордонних справ у форматі «Веймарський трикутник плюс Україна»;

- Зацікавлений у розвитку співпраці на східно-європейському напрямі «Веймарський трикутник» міг би підготувати для ЄС концептуальні напрацювання для подальшого провадження Брюсселем політики сусідства, а також підходів до співпраці з Росією;

- Практично-оперативна функція «Веймарського трикутника», яка полягає у координації країнами трикутника діяльності у тих сферах, у яких тристороннє співробітництво Веймара було найбільш плідним: молодіжні обміни, регіональне співробітництво та побратимські зв'язки, а також проекти громадського суспільства.

На основі вищесказаного розглянемо можливості приєднання України до субрегіонального інтеграційного механізму діяльності в «Веймарського трикутника»:

Після того, як у листопаді місяці 2013 року не була підписана угода про асоціацію України з ЄС, що спричинило масові протести всередині держави та повалення режиму IV Президента України Віктора Януковича, підписала політичну частину угоди про асоціацію з ЄС, а економічна частина має бути підписана після проведення президентських виборів в травні 2014 року. Виходячи, з складеної політичної ситуації слід звернути увагу на діяльність веймарівців у питанні врегулюванні політичної кризи в Україні, свідченням чого являється підписання угоди між українською опозицією, зокрема лідера партії УДАР Віталія Кличко, лідера ВО «Батьківщина» Арсенія Яценюка, лідера ВО «Свобода» Олега Тягнибока та Президентом України Віктором Януковичем 21 лютого 2014 року за участі представників «Веймарського трикутника», в особі Федерального міністра закордонних справ

Федеративної Республіки Німеччини Франка-Вальтера Штайнмаєра, Міністра закордонних справ Республіки Польща Радослава Сікорського та керівника департаменту континентальної Європи Міністерства закордонних справ Французької Республіки Еріка Фурн'є про врегулювання кризи в Україні. Враховуючи ще той факт, що Франція та Німеччина довіряють позиції Польщі щодо держав Східної Європи, можна розраховувати, що з часом потепліють відносини між Україною та двома іншими державами «Веймарського трикутника». Під час зустрічі 31 березня 2014 року у німецькому місті Веймарі трьох міністрів закордонних справ Франції, Німеччини та Польщі Франка-Вальтера Штайнмаєра, Радослава Сікорського та Лорана Фабіуса було обговорено можливості більш гнучкої фінансової підтримки східних сусідів та покращення з ними економічних відносин, акцент приділявся в першу чергу на Україну. Держави-члени «Веймарського трикутника» Німеччина, Франція і Польща під час зустрічі запропонували, як механізм вирішення українського питання провести конференцію щодо української кризи, запропонувавши Росії також взяти у ній участь.

Автори в статті прийшли до висновку, що «Веймарський трикутник» – це приклад успішного субрегіонального інтеграційного співробітництва в Європі, а також що таке партнерство не просто можливе, а необхідне для України. Діяльність «Веймарського трикутника» в сучасній системі міжнародних відносин є очевидно суттєва, оскільки політичний механізм співпраці на рівні президентів та міністрів дозволяє знаходити компроміс по більшості спірних питань (таких як відносини з Росією, Східною Європою, США) міжнародних відносин.

ПОСИЛАННЯ:

¹ Гетьманчук А. Щоденник євроатлантиста. Євросоюз і вибори / А. Гетьманчук // Українська правда. – 15 жовтня 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blogs.pravda.com.ua/authors/hetmanchuk/507bf0636b7e6/>.

² Дергачев В.А. Международные экономические отношения / В.А. Дергачев // Учебник для ВУЗов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 368 с.

³ Дьячков К. Н. Веймарский треугольник: роль неформального форума в реализации национальных интересов Польши / К. Н. Дьячков // Научный журнал: Вестник Пермского университета: політологія №2, 2013. – С. 10–19.

⁴ Євроінтеграційний поступ України. – Інформаційний бюлетень з євроінтеграційних питань. – Щомісячне електронне видання Бюро європейської інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України. – №4 (травень) 2010 року. – С. 4. – [http://www.kmu.gov.ua/document/243430475/Information%20Bulletin%20\(No.4,%20May,%202010\).pdf](http://www.kmu.gov.ua/document/243430475/Information%20Bulletin%20(No.4,%20May,%202010).pdf).

⁵ Кучик О. С., Москалик А. С. Євроатлантичний та європейський вимір «Веймарського трикутника» у зовнішній політиці Республіки Польща / О. С. Кучик, А. С. Москалик // Науковий журнал. Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – 2013. – Вип. 6 (II). – Дніпропетровськ. – С. 159–163.

⁶ Москалик А. Політичний контекст співпраці України та Російської Федерації з державами-членами «Веймарського трикутника» / А. Москалик // Дослідження світової політики: Зб. наук. праць. Вип. 4 (65) / Гол. ред. Ю. М. Пахомов / К.: Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, 2013. – С. 135–145.

⁷ Міжнародні організації. Навч. посіб. / За ред. О.С. Кучика. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 749 с.

⁸ Титова М. С. Веймарський трикутник: условия возникновения, мотивы и цели участников / М. С. Титова // Вестн. Том. гос. ун-та. История. 2012. – № 3 (19). – С. 93–97.

⁹ Титова М. С. Роль субрегионального партнёрства в современной системе международных отношений на примере «Веймарского треугольника» / М. С. Титова. – Издательство АНАЛИТИКА РОДИС. – «Теории и проблемы политических исследований» 1`2012. – С. 85–93.

¹⁰ Хименець В.В. Веймарський трикутник: здобутки та перспективи з погляду Німеччини / В.В. Хименець // Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Випуск 17, 2011. – С. 89-96 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до вісника: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvdau/2011_17/13.pdf.

¹¹ Cottey A. Sub-regional Cooperation in Europe: An Assessment / A. Cottey // Bruges Regional Integration & Global Governance Papers. – 2009. – № 3. – P. 4.

¹² Déplacement a Bonn de Bernard Kouchner – Rencontre des ministres des Affaires étrangères du Triangle de Weimar (26 et 27 avril 2010). – http://www.diplomatie.gouv.fr/fr/pays-zones-geo_833/allemande_157/triangle-weimar_5009/rencontreministres-affaires-etrangeres-du-triangle-weimar-26-27.04.10_81860.html.

¹³ Sejm Expose by the Polish Prime Minister Tadeusz Mazowiecki (an Excerpt on Polish Foreign Policy). Warsaw, January 18, 1990.

¹⁴ Standke K.-H. Trykąt Weimarski w Europie. Współpraca polsko-niemiecko-francuska. Powstanie – potencjał – perspektywy / K.-H. Standke. – Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2009. – 931 s.

¹⁵ Vogel W. Die deutsch-französischen Beziehungen, in Länderbericht Frankreich. Geschichte, Politik, Wirtschaft, Gesellschaft, ed. Adolf Kimmel and Henrik Uterwedde, 2d ed. (Wiesbaden: VS Verlag, 2005). – S. 418–435.

Kuchyk O.S., Moskalyk A.S. Subregional integration mechanisms of Weimar Triangle in transformation process of International Relation's system / Ivan Franko National University of Lviv.

The phenomenon of subregional integration mechanisms in the modern system of international relations is an integral part of the process of globalization. For over twenty years, the «Weimar Triangle» as an example of a subregional partnerships with international problems as a part of Germany, Poland and France – are invariably located in the heart of solving the most controversial issues of European foreign and defense policies. Different scenarios of regional development through such forms of cooperation as «Weimar Triangle» are considered. The prospects for Ukraine in the context of subregional integration mechanisms in the activities of «Weimar Triangle» are analyzed.

Key words: Subregional Partnership, the system of international relations, international organization, the EU, NATO, Germany, Poland, France, Weimar Triangle, Ukraine.

Кучик А.С., Москалык А.С. Субрегиональные интеграционные механизмы Веймарского треугольника в контексте трансформационных процессов международной системы / Львовский национальный университет имени Ивана Франка.

Механизмы субрегиональной интеграции являются неотъемлемой частью процесса глобализации. Веймарский треугольник как механизм субрегионального партнерства находится в центре сотрудничества Франции, Германии и Польши по ряду важнейших вопросов Европейского Союза, как внешнеполитического так и внутривнутриполитического характера. В статье рассмотрены вопросы становления и развития разных форм субрегионального сотрудничества в рамках объединения и их эволюция. Проанализировано значение Веймарского треугольника в контексте процессов глобализации и европейской интеграции. Рассмотрены перспективы сотрудничества Украины в рамках Веймарского треугольника.

Ключевые слова: субрегиональное партнерство, Веймарский треугольник, международная система, международная организация, ЕС, Украина.

Стаття надійшла до редколегії 28.03.2014

Прийнята до друку 29.04.2014